

Obečný spravodaj

obce Hažlín

X. ROČNÍK

www.obechazlin.sk

e-mail: obechazlin@gmail.com

19.12.2017

OBSAH:

- Úvodné slovo starostu obce
- Z diania v obci
- Priority obce v roku 2018
- Zo života základnej školy s materskou školou
- Príspevky rodákov
- Pozvánky na podujatia v obci počas Vianočných sviatkov
- Štatistické údaje obce
- Odborné články
- Osobnosti obce Hažlín
- Pokračovanie hažlínsko – slovenského slovníka

TAJOMSTVO SKRYTÉ ZA SLOVOM VIANOCE

Každý rok naplní dušu malých i veľkých krásny pocit z tajomstva, ktoré sa skrýva za slovom Vianoce. Očakávanie a príprava na vianočné sviatky majú svoje čaro, ktoré sa dotýka tých najhlbších citov takmer každého človeka. Veď ústredným tajomstvom Vianoc nie je hocijaká udalosť ale taká, ktorá má osobitný význam pre každého z nás, pre náš život, pre naše šťastie, pre našu budúcnosť vo večnosti. Boh nás tak miloval, že sa nezmielil s tým, že by nás mal stratiť. Poslal svojho Syna na zem, aby sa narodil ako jeden z nás, aby zomrel za nás a tak nám otvoril znovu cestu do jeho láskyplného náručia. V malom mestečku v Betleheme narodením Božieho Syna Ježiša Krista vstúpila Božia láska do ľudských dejín. To je tá pravá príčina, pre ktorú slávime Vianoce. Sú to sviatky Božej lásky, ktorá nám bola darovaná v malom Betlehemskej dieťaťi. To je ten najväčší dar, aký sme kedy dostali. Na Vianoce by sme si mali predovšetkým želať, aby sa dar Božej lásky dotkol srdca každého z nás, aby Kristus vstúpil do srdca každého z nás. Veď bez Ježiša Krista by Vianoce nemali zmysel. Bez Krista by nemali zmysel všetky tie vianočné ozdoby, pozlátka, stromčeky, darčeky, ľúbivé melódie a sviečky na stoloch. Boli by len súčasťou divadielka, ktoré možno rozčíti ale nedá človeku to, po čom naozaj túži jeho duša. Pod všetkým tým, čo na Vianoce navrhla naša kultúra i nekultúra sa stále skrýva tajomstvo tej noci, v ktorej anjeli v Betleheme zvestovali, že sa nám narodil Spasiteľ, Kristus Pán. K tomuto tajomstvu sa však možno priblížiť len v tichu a pokore srdca.

Želáme vám všetkým, milí čitatelia nášho Spravodaja, aby nik z vás nebol počas Vianoc ochudobnený o zážitok Kristovho narodenia - aby sa Ježiš Kristus tajomne narodil vo vašich srdciach, aby vstúpil so svojou láskou do vašich rodín, do vašich priateľských, susedských, pracovných a všetkých medzifudských vzťahov. Vstúpme s Kristom do nového roka
praje starosta obce a pracovníci obecného úradu

Vážení spoluobčania, milá mládež

aj keď život je niekedy iný ako ho chceme mať, plný náhlenia, vybavovania, súrnej práce, nákupov predsa vstupujeme do obdobia, kedy by sme mohli trochu spomaliť, stíšiť sa a hlbšie sa zamyslieť nad adventným obdobím, ktoré prežívame, nad Vianočnými sviatkami, ktoré očakávame, nad končiacim sa rokom 2017 a novým rokom 2018.

Pre každé z uvedených období je niečo príznačné. Advent – čas očakávania a príchodu, Vianoce – čas štedrosti a radosti, starý a nový rok – čas hodnotenia, bilancovania a uvažovania ako ďalej. Skúsme sa zamyslieť nad významom týchto skutočností, aby sme ich prežili v duchu ich pravého zmyslu a významu.

Vážení spoluobčania

do tohto času zamyslenia a úvah prichádzame k Vám aj tohto roku s našim Spravodajom v ktorom ponúkame niektoré témy zo života obce s cieľom pouvažovať o živote v obci, o jej úspechoch, problémoch a nedostatkoch. Obec aj tohto roku zaznamenala ďalší rozvoj. Pribudli nové zariadenia, skvalitnili sa a opravili niektoré úseky ciest, zrekonštruoval sa cintorín z 1. svetovej vojny, skvalitnili sa podmienky pre žiakov v materskej škole a základnej škole. Dôstojnou oslavou sme si pripomenuli 20. výročie organizovania folklórnych festivalov v obci. Som si vedomý, že nie sme bez problémov a nedostatkov na odstránení ktorých treba pracovať.

Vážení a milí spoluobčania

d'akujem Vám za prácu a činnosť, ktorou Ste prispeli k rozvoju obce v roku 2017. Vyjadrujem presvedčenie, že Vám na tejto obci záleží a budete sa aktívne podieľať na jej rozvoji aj v nasledujúcom období. Prajem Vám pevné zdravie, pokoj a šťastie v rodinách a v osobnom živote.

Želám Vám pokojné a požehnané prežitie Vianočných sviatkov, úspešný a požehnaný Nový rok 2018.

Ing. František Olah, starosta obce

PRIORITY OBCE V ROKU 2017

Každý rok v Spravodaji obce, na verejných zhromaždeniach občanov obce, alebo pri iných príležitostiach ste vážení občania informovaní o zámeroch rozvoja obce na nasledujúci rok. Pri určení priorít na rok 2018 som vo veľkom pomykove, veľkom váhaní. Nie z dôvodu, žeby nebolo čo určiť, žeby sme nemali čo robiť, ale z určitých obáv či sa pustiť do veľmi náročného projektu o ktorom v obci dlhodobo hovoríme a to do výstavby Zariadenia pre dôchodcov. Nutnosť takéhoto zariadenia v obci je opodstatnená. Jeho výstavba, vybavenie a prevádzkovanie je však náročný a zložitý proces, zvlášť ak momentálne neexistujú reálne možnosti získania finančných zdrojov.

Po zvážení všetkých možností, všetkých problémov s vedomím veľkého rizika a zodpovednosti pustiť sa do tejto aktivity som sa napokon rozhodol, že Vám navrhmem tento projekt začať realizovať v roku 2018, ako najdôležitejšiu a rozhodujúcu úlohu obce v roku 2018 a nasledujúcich rokoch. V najbližších mesiacoch začneme spoločne a vážne o tom diskutovať. Ak má byť tento projekt úspešný, musí byť záujem a presvedčenie celej obce. Preto Vás žiadam, aby ste si dôsledne premysleli svoj názor na tento projekt, zúčastnili sa spoločných stretnutí, ktoré budú organizované a na ktorých obdržíte ďalšie potrebné informácie.

Hažlínčania dokázali urobiť a zvládnuť aj zložité a náročné projekty. Spomeniem v poslednej dobe výstavbu prírodného amfiteátra, ktorý nám všetci návštevníci závidia.

Verím, že je v silách tejto obce spoločným úsilím zvládnuť aj výstavbu zariadenia pre seniorov, ktoré bude slúžiť všetkým, ktorí to budú potrebovať.

Ing. František Olah, starosta obce

NAJSTARŠIA HAŽLÍNČANKA

Dňa 30.10.2017 oslávila najstaršia obyvateľka obce Hažlín, pani Mária Čuntová krásne jubileum - 96 rokov. Dožiť sa takého krásneho veku je veľkým darom od Boha. Za tento dar v tento deň ďakovala aj naša oslávenkyňa. Čiperná babka víťala svojich najbližších a hostí s úsmevom.

Vzácnym okamihom si v mene občanov pripomenuli a svojou návštevou pani Máriu Čuntovú poctili starosta obce Ing. František Olah spolu s prednostkou obecného úradu Ing. Annou Majernikovou. S kyticou kvetov a krásnym darčekom košom zablahoželali oslávenkyňu.

Milá oslávenkyňa!

Veľmi nás teší, že ste sa dožila takého pekného jubilea. Prajeme Vám, aby ste medzi nami ešte hodnú chvíľku pobudla, aby ste svojou láskou a dobrým srdcom ešte dlhý čas dokázala potešiť všetkých, ktorí Vás majú radi.

Prajeme Vám veľa zdravia, šťastia, lásky a Božieho požehnania.

ALTÁNOK PRI DETSKOM IHRISKU

Vedenie obce Hažlín už dlhšie trápila otázka, čo s nevyužitým priestorom pri základnej škole. V jej blízkosti obec vybudovala multifunkčné a detské ihrisko, no ďalšia časť pozemku zarastala burinou a hrozilo, že sa zmení na divokú nelegálnu skládku. Po vyhlásení výzvy Spoločne pre región, ktorú každoročne vyhlasuje spoločnosť U. S. Steel Košice v spolupráci s Karpatskou nadáciou, obec prihlásila svoj projekt pod názvom: „Zmeňme čiernu skládku na oddychovú zónu“ do tohto programu, a uspela. Výška grantu, ktorý získala obec bola 2 483 Eur.

Zámerom projektu bolo revitalizovať už spomínaný nevyužitý priestor pri základnej škole a pri vybudovanom multifunkčnom a detskom ihrisku v obci, ktorý sa stával miestom nelegálnych skládok. Bol to priestor znečistený a zaburinený, pretože z hľadiska lokalizácie sa nachádza v odľahlejšej časti obce. Sme presvedčení, že realizáciou výstavby dreveného altánku sa nám podarilo vybudovať akúsi oázu pre relax a odpočinok detí, mládeže a obyvateľov obce. Zároveň je to ideálne miesto pre výuku detí základnej školy a materskej školy a aj pre organizovanie podujatí v obci zameraných, aj na environmentálnu výchovu a ochranu životného prostredia. Napokon zámerom nášho projektu bolo ukázať občanom obce ako sa dá zveľaďiť obec, aj za ich pomoci.

Výstavba altánku prebiehala v letných mesiacoch a to od apríla do júla 2017. Práce projektu začali prípravnými prácami, ktoré spočívali v odburínení, vykosení, uprataní pozemku a vykonaní terénnych prác. Tie zahŕňali výkopové práce, osadenie stavby v teréne, polozenie obrubníkov, zásyp kamennou drťou a následne bolo vykonané zhutnenie. Napokon na ohraničenú plochu bola položená zámková dlažba ako podklad uvedeného altánku. Tieto práce boli uskutočnené jednak pracovníkmi obecného úradu, ale aj za výraznej brigádnickej účasti členov dobrovoľného hasičského zboru obce, členov školského športového klubu pri základnej škole a samozrejme občanov obce. Samotnú výstavbu altánku vzhľadom na obtiažnosť stavby realizovala stolárska firma, ale aj tu priložili ruku k dielu brigádnic. V altánku sme napokon osadili 6 drevených lavičiek a 2 drevené stoly. Zároveň sme tam umiestnili aj informačnú tabuľu a vybudovali z prírodného materiálu kamenný chodník a ohnisko.

Dokončením uvedeného projektu sa náš zámer naplnil, vytvorili sme niečo nové, čo je užitočné a slúži občanom obce, čo nás veľmi teší. Výstavbou altánku a úpravou okolia sa výrazne zmenila tvár tejto lokality. Došlo k výraznému skrášleniu prostredia v tejto časti obce. Veríme a sme presvedčení, že vybudovaním altánku sme prispeli zároveň k tomu, že obyvatelia obce si budú tento priestor chrániť pred znečistením a budú ho ďalej udržiavať a zveľaďovať. Altánok a okolie bude udržiavaný a ďalej zveľaďovaný, či už výsadbou zelene, alebo doplnením o ďalšie prvky určené pre relax.

Vybudovaný altánok má veľký ohlas hlavne u rodín s malými deťmi a slúži podľa nášho pôvodného zámeru ako oáza, miesto kde sa pri športe, či hre stretávajú a budú stretávať rodiny i jednotlivci. Zároveň sa altánok stal miestom hier a výučby detí základnej a materskej školy.

Aj touto cestou obec ďakuje za podporu projektu spoločnosti U. S. Steel Košice a Karpatskej nadácii, ale ja všetkým, ktorí svojou brigádnickou činnosťou prispeli k tomuto dielu.

spracovala Ing. Anna Majerniková, prednostka Obú

Spomienková slávnosť na obeť 2. svetovej vojny

spojená s položením vencov a uctením
si ich pamiatky sa uskutoční

27.12.2017 o 13:30 hod. pri pamätníku

v areáli základnej školy.

Spomínajme s úctou.

ZO ŽIVOTA ZÁKLADNEJ ŠKOLY

Rok 2017 bol pre našu základnú školu niečím iným. Skončila sa éra existencie deväťročnej školy. Deti od piateho ročníka sa už vzdelávajú v bardejovských školách a na našej škole ostali tí najmenší, teda žiaci prvých štyroch ročníkov. Stali sme sa málotriedkou

Napriek tejto smutnej skutočnosti, život v našej škole neskončil, ale pokračuje ďalej. Vďaka starostovi a zamestnancom aktívnych prác sa počas letných prázdnin podarilo zrekonštruovať jeden pavilón školy. Tam, kde kedysi bola zborovňa a dielňa, sú dnes vynovené, zútulnené a moderne vybavené triedy. Aby sa žiaci počas prestávok zrelaxovali, majú k dispozícii upravenú a na hry prispôsobenú veľkú plochu školského dvora. O estetizáciu všetkých priestorov sa postarali svojou prácou aj počas letných prázdnin učiteľky našej školy.

Hoci nás ostalo menej, život na našej škole pokračuje svojimi aktivitami ďalej. Hneď v septembri sme sa zapojili do zbierky „Biela pastelka“, ktorá bola organizovaná Úniou nevidiacich a slabozrakých Slovenska. Zašportovali sme si v rámci týždňa európskeho športu pod heslom „Šport je zábava“. O dravcoch sa naše deti dozvedeli viac pri vystúpení sokoliarskeho združenia HORUS. V októbri sme nezabudli ani na našich starých rodičov, ktorí sa stretli so svojimi vnúčatami na tvorivých dielňach v základnej škole. Spoločne vytvárali rôzne výrobky z jesenných plodov. Spolu s učiteľkami si 27.10. žiaci uctili pamiatku obetí prvej a druhej svetovej vojny položením vlastnoručne vyrobených kytíc na ich hroby. Na celoškolskej súťaži Timravina studnička sa žiaci prezentovali v umeleckom prednese prózy.

Mikuláš nás navštívil netradične. Prišiel v noci a deti si ráno v papučkách na okne našli bohatú mikulášsku nádielku. 13. 12. k nám zavítalo divadielko Gašparko.

Rodičov deti potešili vianočnou besiedkou a vlastnoručne upečeným koláčom 19. decembra. Kalendárny rok sme zakončili 22. decembra exkurziou do prešovského planetária, kina Max a slávnostným obedom v „Gazdovskej chýži“ na námestí v Prešove.

Ak chcete vedieť viac o škole, navštívte web stránku našej školy: zssmshazlinedupage.org

Nech zvony zvonja, sviece horia,
srdcia plesajú, čaše štrngajú.
Keď ku šťastiu je len krok,
prajem krásne Vianoce a šťastný Nový rok.

Mgr. Anna Leškaničová, riaditeľka ZŠ s MŠ

A TAKTO SME VARILI „HAŽLÍNSKE PIROHY“

Folklórny súbor Hažlínčanka prijal pozvanie Hornošariškého osvetového strediska v Bardejove a 1. októbra 2017 sa zúčastnil podujatia, ktoré bolo organizované pod názvom „Fajný harček“. Veľmi pekné podujatie sa uskutočnilo na Radničnom námestí v Bardejove a jeho zámerom bolo predstaviť návštevníkom tradičné jedlá regiónu. Do súťaže sa súboristi zapojili s veľkým nadšením. A čo iné by mal náš súbor prezentovať, ak nie Hažlínske pirohy? Prípravné práce boli náročné, no chuť a elán nechýbal ani jednému členovi. Dôležité bolo zabezpečiť pec a suroviny potrebné k príprave. Všetci členovia súboru sa s tým popasovali veľmi profesionálne. Mali sme síce aj obavy, či sa nám to podarí, ale zaoberanosť súboristov bola veľká. Pripravili sme okolo 1 800 ks pirohov, ktoré boli plnené zemiakmi, omastené slaninou a ako príloha bola podávaná tradičná kapusta. Od chvíle, ako sme začali pirohy variť, stáli pred našim stánkom veľké rady milovníkov dobrého jedla. Nestačili sme žiaľ uspokojiť všetkých, lebo pripravené porcie sa míňali veľmi rýchlo. Návštevníci tohto podujatia odchádzali trochu sklamaní, že sa im nepodarilo ochutnať chýrne Hažlínske pirohy, no potešili sme ich prísľubom, že nás tu nájdú aj na budúci rok. Ešte pre vyhodnotenie súťaže sme v kútiku duše verili, že predaných 264 porcií nám prinesie prvenstvo.

Bol to krásny pocit, keď pri vyhlasovaní výsledkov zaznelo: „Prvé miesto získal Fajný harček si odnáša Folklórny súbor Hažlínčanka“. Týmto by som sa chcela poďakovať všetkým členom súboru, ktorí sa tohto podujatia zúčastnili a tým dôstojne reprezentovali nielen folklórny súbor, ale aj našu obec a jej tradičné jedlo.

spracovala Mária Raticová, vedúca súboru

ZMYSEL VIANOC

Kol'ko váži snehová vločka

„Povedz mi, kol'ko váži snehová vločka?“ pýtala sa sýkorka holubice. „Menej ako nič,“ odpovedala holubica. Sýkorka teda vyrozprávala holubici tento príbeh:

„Odpočívala som na halúčke borovice, keď začalo snežiť. Nebola to snehová víchrica, to nie, len také tiché sneženie ako sen. A keď som nemala čo robiť, začala som počítať vločky, čo padali na moju vetvičku. Padlo ich tam tri milióny sedemsto päťdesiat-jedentisíc deväťsto päťdesiatdva. A potom ešte jedna, ktorá vážila menej ako nič, ako si povedala, padala ľahunko a vetvička sa zlomila...”

Keď sýkorka dohovorela, odletela. Holubica, odborníčka na pokoj z Noemových čias, sa na chvíľu zamyslela a povedala: „Možno chýba len jeden človek, aby na celom svete zavládol pokoj.“

Možno chýbaš iba ty.

V Betleheme v tú noc pred dvetisíc rokmi zaznieval spev anjelov, ktorý zvestoval slávu Bohu na výsostiach a pokoj ľuďom dobrej vôle. A proroci vo svojich prorockých prichádzajúcich dieťa nazývali knieža pokoja. Pokoj má byť teda jedným z vzácných darov, ktoré nám prináša betlehemske dieťaťatko.

Pokoj. Asi mi dá väčšina z vás za pravdu, že to je niečo, čo nám dnes naozaj chýba. Pokoj v práci, v rodine, pokoj v mojom vnútri. Náš život sa akosi veľmi ponáhľa a tým je častokrát nepokojný.

A možno práve tieto Vianoce môžu byť aj pre teba veľkou príležitosťou prijať ten skutočný dar novonarodeného Mesiáša, dar pokoja. Pokús sa v tieto dni zastaviť a zamyslieť, čo je v tieto dni naozaj dôležité - či bude u nás doma všetko dokonalé, alebo že budem práve ja tou poslednou vločkou, ktorá chýba.

Možno chýbaš práve ty.

Milí rodičia,

starosta obce a poslanci obecného zastupiteľstva obce Hažlín Vás pozývajú spolu s Vašou ratoľstvou na uvítanie detí, ktoré sa narodili v roku 2017.

Uvítanie detí do života sa uskutoční
27.12.2017 o 14:30 hodine v zasadačke
Obecného úradu v Hažlíne.

POĎAKOVANIE RODÁKA

Milí rodáci,

býva zvykom, že so záverom roka, každý z nás hodnotí uplynulé obdobie, ktoré prežil v spoločnosti iných. Nie je to inak ani v mojom prípade a preto chcem využiť možnosť prihovoriť sa Vám cestou tohoto spravodaja obce Hažlín. Nakoľko sa celý život cítim rodákom obce, využívam túto príležitosť k tomu, aby som sa podelil so svojimi pocitmi.

Veľmi príjemne som bol prekvapený, keď ma vedenie obce osobne pozvalo na spoločenské podujatie „Folklórne slávnosti Hažlín 2017“, ktoré sa konali v auguste tohto roka. Ešte väčším prekvapením pre mňa bolo, keď ma prednostka obecného úradu Ing. Anna Majerníková pozvala na pódium pekného amfiteátra, kde mi starosta obce Ing. František Olah pred účastníkmi slávností odovzdal v mene občanov obce Hažlína plaketu: „Cena obce Hažlín za zdokumentovanie kultúrneho a historického dedičstva a za osobný prínos v rozvoji vzdelávania občanov obce“. Za toto významné ocenenie sa chcem touto cestou vedeniu obce a Vám občanom obce Hažlín úprimne poďakovať.

Ako pedagóg a neskôr riaditeľ gymnázia v Bardejove som sa snažil, aby Vaše deti a vnúčatá v čo najväčšom počte nadobudli stredoškolské vzdelanie a tým prispeli ku kultúrnemu a spoločenskému povzneseniu obce. Výsledkom tohto úsilia je fakt, že veľa absolventov gymnázia ukončilo vysokoškolské štúdium a ich pôsobenie v spoločnosti významnou mierou prispelo k dobrému menu obce. Môžeme byť na všetkých hrdí. Menovitý výpočet pre ich veľké množstvo nechcem uvádzať a spomenúť iba niektorých by nebolo spravodlivé voči ostatným.

Teraz mi dovoľte, aby som vyjadril svoje osobné pocity o svojom rodisku, ktoré som nadobudol, či už pri návšteve príbuzných, priateľov, alebo pri príležitostných pobytoch v obci. Obec sa neuveriteľne zmenila. Je krajšia, modernejšia o čom svedčí napr. okolie cintorína, Dom smútku, regulácia potoka, obecný úrad a iné. Samotné prostredie amfiteátra počas slávností bolo príjemným prekvapením. Je to výsledok Vašej každodennej práce.

V závere svojho príhovoru chcem všetkým občanom obce popriať pekné Vianočné sviatky, veľa pohody a osobnej spokojnosti. V roku 2018 ako aj v nasledujúcich rokoch veľa zdravia, osobného šťastia a úspechov v živote

praje Váš rodák Albert Marcin

DAŇOVÁ POVINNOSŤ OBČANOV OBCE

Daň z nehnuteľnosti

Daň z nehnuteľností je miestnou daňou, ktorú upravuje zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Týmto zákonom sa ustanovujú miestne dane a miestne poplatky, ktoré môže ukladať mesto, obec alebo vyšší územný celok.

Vznik a zánik daňovej povinnosti

Daňová povinnosť vzniká 1. januára zdaňovacieho obdobia nasledujúceho po zdaňovacom období, v ktorom sa daňovník stal vlastníkom, správcom, nájomcom alebo užívateľom nehnuteľnosti, ktorá je predmetom dane, a **zaniká 31. decembra** zdaňovacieho obdobia, v ktorom daňovníkovi zanikne vlastníctvo, správa, nájom alebo užívanie nehnuteľnosti. Ak sa daňovník stane vlastníkom, správcom, nájomcom alebo užívateľom nehnuteľnosti 1. januára bežného zdaňovacieho obdobia, vzniká daňová povinnosť týmto dňom.

Ako postupovať pri podaní daňového priznania

Daňové priznanie sa podáva na predpísanom tlačive v závislosti od toho, či ide o fyzickú osobu, alebo právnickú osobu. Jedno tlačivo zahŕňa daň z nehnuteľností, za psa, predajné automaty a nevýherné hracie prístroje. K vyplnenému tlačivu je potrebné priložiť dokumenty, ktoré preukazujú zmeny vo vašom nehnuteľnom majetku (napr. kópia rozhodnutia o povolení vkladu do katastra nehnuteľností, rozhodnutie o dedičstve a pod.). Možnými zmenami vo vlastníctve nehnuteľnosti sú napríklad predaj alebo kúpa nehnuteľnosti, dedičstvo, darovanie, kolaudácia stavby, odstránenie stavby a podobne. Riadne vyplnené tlačivo je potrebné odovzdať na obecnom úrade osobne alebo si ustanoviť zástupcu.

Miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady

Miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady upravuje zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (ďalej „zákon“). Týmto zákonom sa ustanovujú miestne dane a miestne poplatky, ktoré môže ukladať mesto, obec alebo vyšší územný celok. Miestny poplatok ukladá mesto alebo obec (správca dane) a je príjmom jeho rozpočtu.

Kto je povinný platiť poplatok?

Poplatníkom (osobou, ktorá je povinná platiť poplatok) je:

- *Fyzická osoba, ktorá má v obci trvalý alebo prechodný pobyt alebo ktorá má oprávnenie užívať alebo užíva nehnuteľnosť.*
- *Právnická osoba, ktorá je oprávnená užívať alebo užíva nehnuteľnosť nachádzajúcu sa na území obce.*
- *Podnikateľ, ktorý je oprávnený užívať alebo užíva nehnuteľnosť nachádzajúcu sa na území obce.*

Ak žije viacero osôb v spoločnej domácnosti, môže poplatkovú povinnosť prevziať na seba jeden z nich. Túto povinnosť nesmie plniť alebo za iného prevziať osoba, ktorá sa dlhodobo zdržuje v zahraničí alebo je nezvestná. V prípade, že poplatník je osobou, ktorá nie je spôsobilá na právne úkony v plnom rozsahu, poplatkovú povinnosť za ňu plní buď zákonný zástupca, alebo ustanovený opatrovník.

Oznamovacia povinnosť voči obci

Poplatník má voči obci oznamovaciu povinnosť. Je povinný obci oznámiť vznik, zánik poplatkovej povinnosti, prípadne zmenu skutočností rozhodujúcich na vyrubenie poplatku. Lehota na splnenie povinnosti je 30 dní a začína plynúť v deň, keď nastali skutočnosti rozhodujúce o vzniku, zmene alebo zániku poplatkovej povinnosti.

Vyrubenie poplatku a spôsob jeho platenia

Obec vyrubuje poplatok každoročne rozhodnutím na celé zdaňovacie obdobie. Takto vyrubený poplatok je splatný do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia.

Pomernú časť poplatku obec vyrubí v prípade, ak poplatníkovi vznikne poplatková povinnosť v priebehu zdaňovacieho obdobia. Pri poplatníkoch, ktorí žijú v spoločnej domácnosti, obec vyrubí poplatok ich zvolenému zástupcovi. Poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad je možné splatiť aj formou splátok, pričom jednotlivé lehoty splátky určí obec v rozhodnutí, ktorým vyrubuje poplatok. Poplatník môže zaplatiť poplatok, ktorý bol určený v splátkach aj naraz, avšak v tomto prípade ho musí zaplatiť najneskôr v lehote splatnosti prvej splátky.

Je možné žiadať o vrátenie, zníženie alebo odpustenie poplatku

Ak poplatníkovi zanikla poplatková povinnosť v priebehu zdaňovacieho obdobia, obec mu vráti poplatok alebo jeho pomernú časť. Obec môže poplatníkovi za určité obdobie, ktoré trvá viac ako 90 dní v priebehu zdaňovacieho obdobia a počas ktorého sa nezdržiaval alebo sa nezdržiaval na území obce, poplatok znížiť alebo odpustiť. Podmienky spolu s potrebnými dokladmi na zníženie alebo odpustenie poplatku obec určí vo všeobecne záväznom nariadení.

spracovala Eva Petraninová, pracovníčka Obú

AKO UDRŽAŤ ZDRAVÉ A ČISTÉ ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Aj keď to tak nevyzerá, každý človek sa podieľa na tvorbe a ochrane životného prostredia. V súčasnosti je starostlivosť o životné prostredie „prioritou“. Jedinec si neuvedomuje, ako môže svojim konaním, pri nesprávnom zaobchádzaní s odpadom, škodiť životnému prostrediu.

Triediť odpad je občan povinný zo zákona. Je veľa prostriedkov a možností ako triediť odpad. Jednou z možností je triedený zber komunálneho odpadu, pri ktorom sa oddelia zložky komunálnych odpadov. Je založený na uvedomelej činnosti občanov, ktorí primárne triedia príslušné suroviny, ako sú (plasty, sklo, papier, kovy atď.).

Správne triedenie:

- znižuje dopad človeka na životné prostredie,
- šetrí spotrebu prírodných zdrojov a energiu,
- redukuje množstvo odpadu na skládkach,
- pomáha eliminovať čierne skládky,
- umožňuje opätovné využitie odpadu recykláciou.

Recyklácia je proces opätovného využitia už predtým použitých materiálov, (napr. recyklácia papiera, skla, plastov, kovov atď.). Z uvedeného ešte nevyplýva, že tento odpad bol zrecyklovaný a poslužil ako surovina na nové výrobky. Recykláciou zabraňujeme plytvaniu zdrojov a prispievame k zníženiu emisií skleníkových plynov, oproti používaniu surových materiálov. V porovnaní s inými štátmi Európskej únie Slováci recyklujú stále málo.

Aj v našej obci máme zabezpečený zber a odvoz separovaného odpadu (papier, sklo, pet – fľaše, zmiešané plasty, kovové obaly, tetrapak atď.). Tento zber sa robí vrecovým spôsobom. Z toho vyplýva, že občania majú možnosť triediť odpad. Ak separujeme, netvoríme čierne skládky. Likvidácia čiernych skládok stojí obec veľa práce a peňazí. Hlavnou motiváciou pre občanov obce, by mal byť fakt, že čím viac odpadu vyseparujeme, tým menej odpadu sa dostane do zmesového komunálneho odpadu, ktorý platíme. Keďže v obci vývoz separovaného odpadu je „zdarma“ mali by sme to využiť.

Opad je na svete tak dlho ako život sám. Na tom sa nedá nič zmeniť. Zmeniť sa dá len prístup k nemu. Musíme si uvedomiť, že pokiaľ budeme odpad prehliadať, nebude naša Zem nikdy krásne miesto pre život.

spracovala, Mgr. Anna Franasová, pracovníčka Obú

*Srdečne vás pozývame na
Jasličkovú pobožnosť, ktorá
sa uskutoční na sviatok
Narodenia Pána 25.12.2017
o 14:00 hod. v miestnom
kostole.*

VOJNOVÝ CINTORÍN

Vojnový cintorín z 1. svetovej vojny v našej obci je miesto niektorým dobre známe, niektorým menej. Je to miesto, ktoré je súčasťou histórie našej obce. Predstavuje smutnú spomienku na 1. svetovú vojnu a tu našlo miesto posledného odpočinku 83 vojakov, ktorí zahynuli vo vojne.

Po skončení druhej svetovej vojny boli vojnové cintoríny z 1. svetovej vojny takmer vymazané z povedomia ľudí. Štát poveril starostlivosťou o vojnové hroby vtedajšie Miestne národné výbory. V nových politických a ideologických pomeroch nebol záujem o túto činnosť a vojnové cintoríny boli čoraz viac zanedbané. V tomto období časť cintorínov zanikla a mnohé cintoríny bez pravidelnej starostlivosti veľmi rýchlo zmizli v záplave náletových drevín, trávnatého porastu či v lesných húštinách. V období rokov 1948 -1989 neexistovala žiadna ucelená stratégia v oblasti starostlivosti o vojnové cintoríny z prvej svetovej vojny. Tento stav sa stal po hrôzach druhej svetovej vojny a následnej zmene ideologických pomerov veľmi vzdialenou záležitosťou. Vďaka niektorým zanietencom, najmä učiteľom, na niektorých miestach preživala tradícia, že sa o miestne vojnové cintoríny starala školská mládež. Tak v tom bolo aj v našej obci. Mnohí z nás si určite pamätajú na brigády na vojenskom cintoríne do ktorých sme boli pod vedením učiteľov ako žiaci základnej školy zapájaní. Tieto tradície postupne vymizli. S postupujúcimi rokmi sa vytrácali aj ľudia, ktorí o vojnových cintorínoch vedeli. Vojnové cintoríny sa tak ponorili do úplnej anonymity.

Aj vzhľad nášho vojenského cintorína z 1. svetovej vojny poznačil čas a bola potrebná rekonštrukcia tohto pietneho miesta, zvlášť krížov, ktoré podľahli hrdzi, ale aj celého okolia. Veľkou túžbou obce bolo vojenský cintorín zrekonštruovať a tým dať tomuto miestu patričnú tvár a úctu. Obec mala spracovaný projekt na obnovu a rekonštrukciu a každoročne žiadala Ministerstvo vnútra SR cestou Okresného úradu v Prešove o poskytnutie dotácie na tento účel. Na cintorín bol sťažený prístup z dôvodu zlej prístupovej cesty, pretože to bola nespevnená cesta. Potrebovalo bolo zhotoviť prístupový chodník, čo by zahŕňalo osadenie obrubníkov, zásyp a zhutnenie podlažia, vysypanie vápencovej drte, aby bol dôstojný prístup ku tomuto pietnemu miestu.

V roku 2015 bola obci pridelená prvá dotácia z Ministerstva vnútra SR a následne prebehla prvá etapa obnovy vojnového cintorína. Z poskytnutej dotácie vo výške 2 000 Eur a vlastných zdrojov obce vo výške 616,77 Eur bol na cintoríne osadený 1 centrálny kríž vo výške 2,5 m a 65 menších krížov vo výške 1,0 m zhotovených z nerez, ktorými sa identifikovalo 60 jednotlivých a 5 hromadných hrobov. Zároveň boli prevedené hrubé terénne práce. Na cintoríne bola osadená informačná tabuľa, ktorá poskytuje návštevníkovi cintorína informácie o tomto mieste.

Po pridelení druhej dotácie v roku 2016 prebehla druhá etapa obnovy cintorína. Výdavky tejto etapy boli vo výške 7 740,64 Eur. Z toho dotácia z Ministerstva vnútra SR bola vo výške 5 183,17 Eur a vlastné zdroje obce činili 2 557,47 Eur. Druhá etapa obnovy zahŕňala opravu prístupovej cesty k cintorínu, opravu prístupového chodníka, centrálnu plochu a opravu oplotenia vstupnej časti. Na centrálnej ploche bola na betónový podstavec umiestnená Pamätná tabuľa rozmerov 70x50 cm. Je mramorová a je na nej vyrytý nápis:

**„ TU ODOPOČÍVA 83 VOJAKOV PADLÝCH V I. SVETOVEJ
VOJNE. ČEŠŤ ICH NEHYNÚCEJ PAMIAŤKE.
ODOPOČÍVANIE VEČNÉ DAJ IM PANE.“**

Práce tejto etapy obnovy cintorína boli zakončené sadovými úpravami, ktoré spočívali vo výsadbe drevín, kríkov, kvetinového záhonu a zatrávnení celej plochy. Pre zachovanie hlohovej výsadby z minulosti bol hloh vysadený po obvode až k drevenému plotu cintorína.

Veľké **poďakovanie** chceme vyjadriť všetkým, ktorí sa podieľali na obnove vojnového cintorína v Hažlíne, zvlášť tým, ktorí sa zapojili do brigád na tomto mieste. Zároveň poďakovanie patrí Ing. Milanovi Marcinovi za vypracovanie projektového zámeru rekonštrukcie cintorína a nášmu rodákovi Ing. Františkovi Jazudekovi, ktorý výrazným spôsobom pomohol rekonštrukciu realizovať. Je úžasne sledovať akou zmenou cintorín od roku 2015 prešiel a veríme, že snaha zveľaďovať toto miesto pretrvá. Nakoniec, nech každý sám posúdi či to stálo za to.

V posledných rokoch došlo k výraznému podmytiu brehu na ktorom sa vojnový cintorín nachádza, miestnym potokom. Z ľavej strany cintorína po celej dĺžke preteká miestny potok, ktorý každoročne podmyva breh následkom čoho dochádza ku zosuvu pôdy z pozemku cintorína do potoka. Vzhľadom k prácam, ktoré prebehli k zveľadeniu tohto pietneho miesta bolo nutnosťou uskutočniť spevnenie kritického úseku cintorína. Tieto práce boli prevedené správcom vodného toku v mesiaci september.

Sviatok všetkých svätých a pamiatka zosnulých - nádherné sviatky, kedy sviečky, ktoré horia na cintorínoch hovoria za nás žijúcich. Vyjadrujú našu spomienku, našu vďaku ale aj smútok za tými, ktorí už odišli.

Každoročne v čase Dušičiek aj na našom cintoríne z prvej svetovej vojny horia sviečky a sú pri kríži položené vence. A práve toto je svedectvom toho, že mementá 1. svetovej vojny neupadli do zabudnutia a cit úcty aj keď k neznámych ľuďom nezahynul v nás žijúcich, ani v dnešnej dobe. Tohto roku si uctili pamiatku vojakov aj deti zo základnej školy. Položili ku každému z krížov ručne zhotovený veniec a zapálili sviečku. Mnohé z detí boli na tomto mieste určite prvý krát.

Prejde určité obdobie a znova ako každý rok nadíde jeseň a s ňou dušičkový čas. Možno niekto iný zastane pri týchto hrobách. Pomodlí sa a zamyslí sa možno aj nad svojím životom. Nedopušťme preto nikdy, aby toto miesto upadlo do zabudnutia, chráňme a starajme sa o túto pamiatku, ktorá tvorí časť histórie obce Hažlín.

spracovala Ing. Anna Majerniková, prednostka Obú

ÚVAHA O MINULOM A SÚČASNOM SVETE

Všetko, čo bolo kedysi naozaj dobré, čo malo svoju hodnotu - tradíciu, sme vlastne vymenili za drahé veci v našačkanom obale. Sú tu aj dobré veci. Lenže, čím ďalej, tým je ich menej a treba ich poriadne dlho hľadať. Hľadať, premýšľať, čítať nečitateľné návody a obsahy, ktoré nemáme šancu vidieť, ak sme si nepribalili lupu.

Chodníky a prechody sú plné stojacich áut. Máme dva aj tri telefóny, internet, televíziu, domáce kino, DVD, PC a stále nám niečo chýba. Zákazy, príkazy, nariadenia, poučenia, ktorým už človek prestáva rozumieť a vyznať sa v nich, je priam nemožné. Žijeme v pomyselnom blahobyte.

Kamery nás sledujú na každom kroku. Kdekoľvek sa pohneme, sme pod kontrolou. Všetko je evidované, zaznamenané a to všetko pre našu "bezpečnosť." Každá správa, každá pošta, každý telefonát, každá platba, každý mail, každý, niekedy veľmi súkromný pohyb, je pod organizovaným dohľadom. Kedykoľvek sa dá vybrať z archívu a je pripravená na okamžité použitie proti nám. Zaujímavé je, že aj pri takomto sledovaní dochádza k trestným činom o akých sme v minulosti nemali ani potuchy.

Môžeme vidieť oči bezdomovca, ktorý sa určite na ulici nenarodil. Môžeme vidieť žobrákov, ako im trčia nohy z kontajnera, aby sa natiahli za prázdnu fľašou, či noblesné hotely pre psov aj s vlastnou webovou stránkou, lekárom a kaderníkom. Ak sa však ocitne na ulici človek, nezakopne oňho ani pes. Stávame sa číslom daňového úradu či sociálnej poisťovne. Kde sa podeli hodnoty, kde je vlastná podstata človečenstva? Vytratila sa láska, porozumenie, ľudskosť, tolerancia, teplo rúk, sklon pred šedinami. Nepoznáme suseda, nesmieme dať po zadku vlastnému dieťaťu, ak nechceme mať problémy s úradmi.

Sledujeme televízne seriály, kde seriály bez konca nahrádzajú kultúrne vyžitie. Nádherná a vďaka, za ten kultúrny a hodnotný zážitok, ktorý nám za lacný peniaz podsúvajú ako duševným mrzákom, niektoré televízie. Nehovoriac, aké celebrity tam má možnosť človek vidieť. Kdežeby mali na nich starí herci - umelci, čo sa celý život usilovali, aby predviedli ten najlepší herecký - umelecký výkon, aby zanechali v divákovi ozajstný zážitok. Rozdiel je len v tom, že títo herci s umením žili celý svoj život. Žili pre umenie a srdcom umenie tvorili.

K lekárovi chodíme s platobnou kartou, alebo s peňaženkou v ruke. Bavíme sa ako roboti, keď jeden rozpráva o živote a druhý hľadá po počítača.

Niekde sa stala chyba - veľká chyba, ktorej náprava bude trvať veľmi dlho.

Svet ochorel a my v snahe uplatniť sa, sme ochoreli s ním.

Nuž a záverom: Nechýba mi už reklama, ktorá ma tak ohúrila. Nechýba mi ani západ, o ktorého ideách som toľko sníval. Chýba mi však jedno: chcem ešte stretnúť človeka - priateľa. Chcem sa ráno prebudiť a celým srdcom sa tešiť novému dňu. Chcem mať okolo seba úprimných ľudí, ako tomu bolo voľakedy. Chcem stretnúť kamaráta, ktorého prvá otázka nebude smerovať k materiálnym veciam, ale opýta sa ma: Ako sa máš? Ako žiješ?

Jeden, jedna z Vás

DETI NARODENÉ V ROKU 2017

*Vítaj teda medzi nami utešené dieťa,
nech na Teba iba dobré sudby života letia,
nech Ťi Pán Boh požehnáva všetky životné kroky
a buď šťastné v svete krásnom mnohé dlhé roky.*

1. Stríženec Michal, nar. 01.03.2017, Hažlín, Sadová 59/25
2. Ema Petraninová, nar. 10.07.2017, Hažlín, Hlavná 116/10
3. Hapštáková Laura, nar. 11.02.2017, Hažlín, Sadová 294/9
4. Storinská Lenka, nar. 09.08.2017, Hažlín, Majerová 304/17
5. Jakub Koháni, nar. 11.10.2017, Hažlín, Majerová 310/21
6. Zajac Radovan, nar. 10.08.2017, Hažlín, Hlavná 325/111
7. Zajac Jakub, nar. 10.08.2017, Hažlín, Hlavná 325/111
8. Marušin Marián, nar. 30.11.2017, Hažlín, Majerová 400/63

ZOMRELÍ V ROKU 2017

ODPOČÍVAJTE V POKOJI

1. Marcinov Andrej, zomr. 21.02.2017, Hažlín, Hlavná 54/69
2. Kurimajová Anna, zomr. 19.03.2017, Hažlín, Hlavná 186/203
3. Surgentová Anna, zomr. 24.03.2017, Hažlín, Lesná 292/5
4. Kurimajová Mária, zomr. 02.04.2017, Hažlín, Hlavná 184/209
5. Surgentová Mária, zomr. 12.04.2017, Hažlín, Sadová 129/6
6. Daňková Anna, zomr. 17.04.2017, Hažlín, Hlavná 9/108
7. Čunta Ján, zomr. 25.05.2017, Hažlín, Hlavná 115/12
8. Dančišinová Alžbeta, zomr. 03.07.2017, Hažlín, Hlavná 71/51
9. Zapotoka Ján, zomr. 10.07.2017, Hažlín, Hlavná 252/146
10. Čunta Jozef, zomr. 24.07.2017, Hažlín, Vodárenská 142/4
11. Hudačinová Mária, zomr. 11.08.2017, Hažlín, Hlavná 63/59
12. Hricová Eva, zomr. 18.08.2017, Hažlín, Hlavná 62/62
13. Zapotoka Ján, zomr. 02.09.2017, Hažlín, Hlavná 2/119
14. Štefanová Marta, zomr. 04.09.2017, Hažlín, Majerová 83/65
15. Vagaská Anna, zomr. 08.09.2017, Hažlín, Hlavná 176/213
16. Šimíček Ján, zomr. 12.09.2017, Hažlín, Sadová 122/44
17. Olah Andrej, zomr. 22.09.2017, Hažlín, Hlavná 58/66

ŠTATISTICKÉ ÚDAJE O OBČANOCH OBCE

Počet obyvateľov obce k 30.11.2017: 1103

Počet žien: 555

Počet mužov: 548

Počet detí do 5 rokov: 34

Počet detí 5-14 rokov: 75

Počet mladých 15-18 rokov: 53

Počet dôchodcov 62 a viac rokov: 236

Najstaršou ženou v obci je: Mária Čuntová, nar. 30.10.1921

Najstarším mužom v obci je: Pavol Jazudek, nar. 03.04.1926

Rodinný stav občanov s trvalým pobytom v obci:

Slobodný - slobodná: 449

Ženatý - vydatá: 508

Vdovec - vdova: 102

Rozvedený - rozvedená: 44

FOLKLÓRNY HAZLÍN V ZRKADLE ČASU

20 rokov v živote človeka je doba, kedy sa z dieťaťa stane dospelý, sebestačný človek. Takto postupne z roka na rok dospel aj náš folklórny Hazlín a dospel až do tohto veku. Na 20-tom ročníku folklórnych slávností, ktorý sa v obci konal v dňoch 5. – 6. augusta sme sfúkli na pomyselnéj torte 20 sviečok, ktoré predstavovali 20 môžeme s presvedčením povedať úspešných ročníkov tohto pre obec významného podujatia. Tu bol priestor na bilancovanie a pripomenutie jednotlivých ročníkov našich slávností.

Obec Hazlín bola predurčená k šíreniu folklóru. Akési semienko folklóru v obci bolo zasiate už v dávnej minulosti. Staršia generácia by určite vedela rozprávať ako to v minulosti bolo pri pasiení kráv, či na hazlínskych moscikoch, na ktorých znela ľudová pieseň a krepčili nejedny nožičky. Tradícia spevu ľudových piesní, tančov či hry na harmonike sa začínala už na spomínaných hazlínskych moscikoch a na hazlínskych humnách na muzikoch. A z pôvodných moscikoch či húmn sa tradícia šírenia ľudovej piesne, tanca a hudby preniesla od roku 1997 na dosky pódia v kultúrnom dome či na stavané pódia amfiteátrův pri obecnom úrade.

Možno prvým podnetom pre vznik a pestovanie folklórnych slávností bolo založenie folklórného súboru. Folklórny spevácko – tanečný súbor dospelých bol založený v roku 1994 pod názvom „Hazlínčan“ ako prvý súbor v histórii obce. A možno impulzom pre zorganizovanie 1. ročníka folklórného festivalu, ktorý ako uvádza obecná kronika sa uskutočnil 24. augusta 1997 bola túžba prezentovať folklór, kto vie? Ako uvádzajú zdroje konal sa na doskách novopostaveného dreveného amfiteátra, ktorý bol postavený v areáli obecného úradu. Usporiadateľom 1. ročníka slávností ako aj ostatných ročníkov bola obec Hazlín, OV Rusinskej obrody, MO Matice slovenskej a Hornošarišské osvetové stredisko.

S veľkým nadšením v zámere organizovania folklórnych slávností pokračovala obec aj v nasledujúcich rokoch. Festival bol organizovaný v letných mesiacoch zvyčajne v auguste. Organizátori si dali na prípravu každého nového ročníka záležať a každý bol niečím výnimočný no ich spoločnou črtou bola oslava miestneho folklóru v podobe prezentácie ľudovej piesne, tanca a muziky.

Neľahká úloha stála aj pred organizátormi okrúhleho 20. ročníka slávností. Pripraviť dvojdnové podujatie znamená veľkú zodpovednosť a predstavuje veľa námahy a síl.

Sobotňajší program podujatia začal o 14.00 hodine odštartovaním 3. ročníka súťaže vo varení gulášu. 6 súťažných družstiev z obce sa s nadšením pustilo do varenia a nebolo im čo závidieť, pretože slnko neúprosne pražilo na oblohe. Rozhodovanie poroty bolo opäť ťažké, ale víťaz mohol byť len jeden. Prijemným spestrením podujatia bolo vystúpenie skupiny ČIKO, ktorá potešila hlavne deti a to vozením na konskom záprahu. Dospelých k obecnému úradu prilákali country pesničky v podaní tejto skupiny.

Úvodným slovom starostu obce Ing. Františka Olaha začal o 17.00 hodine kultúrny program prvého dňa slávností. Krásne slnečné počasie prialo organizátorom a hlavne priaznivcom folklóru. Tí si prišli pozrieť bohatý program. Na pódiu postupne vystúpili a predstavili sa všetky zložky domáceho DFS Hazlínčanka, ľudová hudba Muzikanci Raslavičke, sólistka Lenka Hudačinová či sólista Ondrej Majer. V samostatnom vystúpení ľudová hudba Muzikanci Raslavičke upútala divákov, o čom svedčil neutíchajúci potlesk.

Vidieť tancovať, počuť spievať a hrať FS Raslavičanik bolo veľkým zážitkom. Ich nádherné vystúpenie je svedectvom toho, že aj v dnešnej modernej dobe folklórom žijú aj deti a mladí ľudia. Napokon sa na pódiu postupne striedala ľudová hudba, spev a tanec v podaní FS Orgonina. Z prejavu všetkých účinkujúcich, týchto zanietencův pre folklór, bolo cítiť nadšenie pre prezentáciu či už spevu, tanca alebo hudby. Zároveň ukázali úctu voči dedičstvu, ktoré nám zachovali naši predkovia.

Záver sobotňajšieho podujatia patril videoprojekcii v ktorej sme mohli vzhliadnuť a pripomenúť si predchádzajúce ročníky folklórného festivalu, ktorý sa postupne stal tradíciou v obci.

Nedeľňajší program 20. ročníka folklórnych slávností začal o 14.30 hodine a to slávnostným privítaním starostu obce. Celé podujatie sa nieslo vo sviatočnej atmosfére osláv. Po sobotňajších vystúpeniach hostujúcich súborův sme sa i v nedeľu dočkali krásneho umeleckého zážitku v podobe vystúpení FS „Záborský“ zo Župčian, Muziky Milana Rendoša, Kapely Heligonic, FS Raslavičan a Ľudovej hudby Šarišanci. Neopakovateľným zážitkom bolo vidieť hrať malého harmonikára Matka Žigmunda, ktorý sprevádzal Šarišancův. Publikum svojim potleskom prejavilo veľký obdiv jeho talentu a nádhernému prejavu. Ako tradične neoceniteľným humorom vniesol do publika skvelú atmosféru ľudový rozprávač Jožko Jožka. Je potrebné oceniť veľký potlesk, ktorí zošli od publika po oba dni naši rodáci – FS Hazlínčanka, na ktorých sme oprávnené hrdí.

V priebehu podujatia sa uskutočnilo slávnostné odovzdanie ocenenia nášmu rodákovi Mgr. Albertovi Marcinovi za zdokumentovanie kultúrneho a historického dedičstva obce a za osobný prínos v rozvoji vzdelávania občanův obce.

Hoci kvapky dažďa v závere poznačili naše nedeľňajšie podujatie, neodradili ale priaznivcov folklóru, tí zostali až do poslednej piesne.

Skončil sa ďalší úspešný ročník folklórnych slávností na ktorom účinkujúci odprezentovali najväčšie bohatstvo, ktoré máme klenotnicu, ktorú obdivuje celý svet a to slovenský folklór. Naďalej si chráňme a stráňme si toto bohatstvo, aby neupadlo do zabudnutia. Ba práve dnes v uponáhľanej dobe počítačov, keď ľudia zväčša zabúdajú na svoje korene. Zabúdajú na to, čím žili po stáročia predchádzajúce generácie našich predkov.

Čo popriať „Folklórmemu Hazlínu“ do ďalších rokov? Hlavne:

- generáciu ľudí, ktorých srdce bude zanietené pre krásu ľudovej piesne, tanca a hudby,
- generáciu ľudí, ktorí priložia svoje ruky k dielu organizovania týchto nádherných folklórnych slávností, a nedovolia aby folklór umrel,
- generáciu mladých ľudí, ktorí ani v budúcnosti neupustia od záujmu o folklór a naďalej budú prejavovať ochotu aktívne sa zúčastňovať na živote folklóru nielen v našej obci, aby sa zachovalo dedičstvo našich predkov aj pre budúce generácie.

V závere patrí srdečné poďakovanie všetkým, ktorí sa podieľali akýmkoľvek spôsobom na organizácii všetkých 20 – tich ročníkov slávností, ktorí sa pričínili o to, aby sme práve tohto roku oslávili jubilejný 20. ročník. Každý kto priložil ruky k dielu vložil do každého ročníka kus svojho srdca, kus snahy a úsilia. Dnes môžeme konštatovať, že to z nášho pohľadu nebolo márne. Podujatie z verejných zdrojův podporil Fond na podporu umenia a PSK.

**Nezabúdajme na to, čo nám zanechali naši predkovia –
nedovoľme, aby:
„Dedičstvo našich predkov upadlo do zabudnutia“.**

spracovala Ing. Anna Majerniková, prednostka Obú

OSOBNOSTI OBCE HAŽLÍN

Doc. RNDr. Šoltés Pavol, CSc. slovenský matematik a pedagóg

Doc. RNDr. Pavol Šoltés, CSc. (* 1. január 1941, Hažlín – † 1. júl 1986, Košice) bol slovenský matematik a pedagóg.

Narodil sa 1. januára 1941 v Hažlíne, okr. Bardejov. Vyrastal v skromných pomeroch viacdetej roľníckej rodiny. Stredoškolské štúdium absolvoval v Bardejove, Prírodovedeckú fakultu UK v Bratislave, odbor aplikovaná matematika. Po skončení štúdia odchádza pracovať na práve založenú Prírodovedeckú fakultu UPJŠ v Košiciach. Vedeckú hodnosť kandidáta fyzikálno-matematických vied získal v roku 1970 na PFUK v Bratislave. Docentom PF UPJŠ v Košiciach v odbore matematická analýza bol menovaný v roku 1973. V rokoch 1972 – 1985 vykonáva funkciu prodekanu pre výchovnovzdelávaciu činnosť, v rokoch 1985 – 1986 funkciu dekana PF UPJŠ. Svojou dlhoročnou prácou na fakulte výrazne prispel k jej rozvoju.

Ako vysokoškolský učiteľ viedol cvičenia a prednášky z matematickej analýzy a z teórie rovníc. Pedagogickej práci sa vždy venoval so zodpovednosťou a zánietením. Ku študentom si vždy vedel vytvoriť vzťah spojený so vzájomnou úctou a priateľstvom. Jeho vedeckovýskumná činnosť bola zameraná na teóriu diferenciálnych rovníc. Publikáčna činnosť zahŕňa viac ako 25 pôvodných vedeckých prác, ktoré sú často citované v prácach domácich i zahraničných matematikov. Na jeho podnet vznikol v Košiciach seminár z teórie diferenciálnych rovníc. V tomto odbore bol zároveň školiteľom a svojou činnosťou podstatne prispel k výchove mladých odborníkov na východnom Slovensku. S viacerými z nich publikoval spoločné vedecké práce. Bol členom komisií pre rigorózne skúšky, pre štátne záverečné skúšky a iných s celoštátnou pôsobnosťou. Významne sa angažoval pri obsahovej prestavbe štúdia prírodovedných predmetov. Vo veku 45 rokov, v najväčšom rozkvetе svojich síl, zomrel 1. júla 1986 v Košiciach.

V apríli 2003 - pri príležitosti osláv 40. výročia vzniku PF UPJŠ v Košiciach bol

Doc. RNDr. Pavol Šoltés, CSc. – in memoriam ocenený zlatou medailou PF UPJŠ v Košiciach za výrazný podiel na rozvoji Prírodovedeckej fakulty UPJŠ v Košiciach.

HAŽLÍN, MIESTO, KAM SA RADA VRACIAM - VIANOČNÉ ZAMYSLENIE

Milí Hažlínčania,

keď som bola oslovená prispieť krátkym článkom do vianočného časopisu, mala som obrovský problém, o čom budem písať. Uplynulý týždeň som však trávila mimo Slovenska a pri čítaní časopisov ma zaujal rozhovor so známym slovenským hercom. Okrem iného v ňom padla taká bežná otázka:

„Kde je váš domov? Kde sa cítite byť naozaj doma?“

„Tam, kde je moja rodina, kde mám priateľov a ľudí, ktorých mám rada a oni majú radi mňa,“ znela odpoveď.

V tej chvíli mi napadlo...

„Domov, to je tvoja otčina, kde sa celý tvoj život začína.

Domov, sú dlane, do ktorých smieš plakať, domov je miesto, kam sa môžeš vracieť.

Domov je tam, kde je tvoja rodina a hoci si ďaleko, stále naňho spomínaš“

toľkokrát počuté, že už sa ani nezamýšľame nad tým, čo tie slová znamenajú. Mohla by som pokračovať ďalej, lebo je to naozaj nádherné vyznanie, ktoré charakterizuje to, čo cítime mnohí. Tí, ktorých to odvíjalo veľmi ďaleko a možno už nikdy viac neuvidia svoju domovinu, ale aj tí, ktorí sa sem občas vracajú – a veľmi radi. Aj ja patrím do skupiny Hažlínčanov, ktorí síce zo svojej rodnej obce odišli, no nie tak ďaleko, aby sa sem nemohli vracieť. A čím je môj rodný list starší, tým častejšie ma to ťahá späť. Prečo? Nuž preto, že Hažlín je miestom, kde som sa narodila a prežila úžasné detstvo, na ktoré sa rada vraciam, miesto, ktoré aj po rokoch nazývam domov. Tiché, pokojné, kde každý pozná každého.

Dedinka obklopená peknou prírodou, kde sa spájajú polia, lúky a lesy plné zveri a húb. Uprostred nej, vedľa cintorína, okolo ktorého panuje len pokoj a samota, sa nachádza teraz už opustený dom. Dom mojich rodičov. Keď doň vojdem, ocitnem sa v studenej chodbe, no napriek tomu cítim, že tento prázdny dom ešte vždy vyžaruje pokoj, múdrosť a lásku tých, ktorí ho milovali a udržiavali pre svoje deti, aby bol pre nich bezpečným útočiskom kedykoľvek, keď to budú potrebovať. A je to tak. V tomto tichom a príjemnom prostredí nachádzam liek na každodenný stres, hluk a zhon spojený so životom v meste. Teším sa na každý víkend, na konci ktorého ma bolí takmer každý sval, no znova sa tu nadýcham voňavého vzduchu, prejdem záhradkou a všetko sa zrazu tak zvláštne spomalí a život má celkom iný zmysel.

Za tieto krásne spomienky sa chcem poďakovať Vám, milí Hažlínčania. Za to, že robíte všetko preto, aby sa náš skromný domov rozvíjal, zveľaďoval, aby Hažlín bol pre nás odídencov miestom, kam sa vždy budeme radi vracieť, aby sme tu načerpali veľa nových síl a zastavili sa v každodennom stereotypе uponáhľaného života.

Rovnako Vám všetkým chcem zaželať krásne Vianoce, štedré na lásku, pokoj a oddych so svojimi najbližšími. A do nového roka 2018 Vám prajem všetko NAJ... – doslova. Šťastné, zdravé a spokojné všetky štyri ročné obdobia.

Marta Greňová, rodená Jazudeková

A
 ancug – pánsky oblek
 and'ev – anjel
 apateka – lekárneň
B
 bačkore - papuče
 bachore – črevá
 bajusate – fúzať
 bajuse – fúzy
 bakula - barla
 bandorky - zemiaky
 banovac – ľutovať
 bavagovac – strácať čas
 bavovna - vlna
 bavta – hruda
 berky – bahniatka
 bev - bol
 biglovac – žehliť
 blacha – plech
 blancare – ozdoby na koňa
 bo - lebo
 bodvana – vanička
 borka - búrka
 brenček - zvonček
 breva – plochý kameň
 britky – škaredý
 brodne –špinavý
 broza – sóda bikarbóna
 bučore – haraburdie
 budar – záchod
 buđenek – malá stavba
 bujak - býk
 bukanče – topánky
 butelka – fľaša
C
 cengerica – kukurica
 cevo – telo
 cimbavka –ústna harmonika
 cukerek – cukrík
Č
 čavargovac – túlať sa
 čečka – ozdoby
 čovo – čelo
D
 dac prihrozu – potrestať
 denerka – nádoba
 diana – alpa
 draha –cesta
 do šľubu – uzatvoriť manželstvo v kostole
 do vinkla - do pravého uhla
 drabiňák – druh voza
Dz
 dzera – diera
 džigaletra – cigareta
Dž
 džad - chudák
 džomba – ďateľ
 džunga -žuvačka
 džver – zvieria
E
 ero – lietadlo
F
 farkne – rýchlo zhorí
 favde – záhyby
 favečne – falošný
 firštok – zárubňa
 fort - stálie
 frajcmierka – žena, ktorá sa rada parádila a chodila na zábavy
 frišno - rýchle
G
 gágor - hrdlo
 gamba – ústa
 gerok – krátky kabát
 gigac –pichať
 gombička – gombík
 gomboška – špendlík
 gratky – zábrana vymedzujúce určitý priestor v kostole
 gvupe – hlúpy
H
 haj – áno
 harvo - hrdlo
 hatvaska –druh šatky
 herdu – merdu – hocijako
 hledac – hľadať
 hnojovka - močovka
 horky – jaternice
 hutoric - hovoriť
 hybaj – poď
Ch

chabzovka – druh pálenky
 chlev – chliev, neporiadok
 chmára – mrak
 cholem – aspoň
 chomatlac – skrývať
 chrošč – chrúst
 chvad – zima
 chvatac – ponáhľať sa
K
 kachel – kachlový pec
 kandžore – kudery
 kapra – povlak na oku
 kašňa – skriňa
 keľčík – útrata
 keloška – niekoľko
 kijanka – nástroj na pranie
 kišeňa – vrečko
 korbečka – kľuka
 korhel – pijan
 koťuha – prefíkanec
 kredenec – skriňa
 kresny – krstný otec
 krimplen – druh látky
 križmo – dar ku krstu
 krochmal – škrob
 kukovka – kukučka
 kulky - tabletky
 kuščíčko – málo
 kutač – náradie ku krbu
 kvanica – súčasť voza
 kyšel – druh jedla
L
 lachvate - skúpy
 lenča – šošovica
 leveš – druh polievky
M
 mantel – zimný kabát
 mašena – šijací stroj
 matožene – sen
 merenda – desiata
 metel – motýl
 mjad – med
 mongomerak – druh kabáta
 motor – auto
 mvode, mvoda – ženích a nevesta
N
 na maroch – na smrteľnej posteli
 nalešník – zemiaková placka
 napastuje – pokúša
 našov – našiel
 navracic – vrátiť sa
 nerozjedaj me – nezlosti ma
 noclica – túľajúca sa v noci
 nosovka – vreckovka
 obitri – tri spolu
O
 oddeška – prestávka
 ohladnuc še – obzrieť sa
 ochabic – nechať
 ochmalic – omráčiť
 omelsve – hlúpy
 opatka – lopatka
 oprobovac – skúsiť
P
 pacerky – ruženec
 pahnoste – nechty
 pachne - vonia
 pajdaha – pozri
 pamut – nite na tkanie
 pantlička -mašľa
 paňora – pani
 paradička – parádajka
 paskuda – nepríjemný človek
 perscenek – prsteň
 peskovac – odvrátať
 pina – zapínací špendlík
 pišmička – pesnička
 pjerohy – pirohy
 pjevovina – odpad po rezaní dreva
 plajster – leukoplast
 plankáč – sekera na okresávanie dreva
 po petaňu – pozvanie na svadbu
 poclivosc – česť
 pokose – pokosená tráva v radoch
 poradka - viróza
 poščuc - nahuckať
 poverucha – silný vietor
 pracele – priatelia
 pridane – zbierka na svadbe pre mladých
 prichandošic – upraviť sa

pripomnuc – zabudnúť
 pripovjedky – porekadlá
 prísc – prísť
 prisepa – oblečka na vankúš
 privoh – lúka
 pukavčina – báza
 pvankač – sekera na okresávanie hranolov
R
 ramjenko - vešiak
 revo – pysk ošípanej
 richtovac – chystať
 ropka – čiarka
 rorate – adventné ranné omše
 rozčeríc – roztvoriť
S
 skaržec še – sťažovať sa
 sklecic – stvoriť niečo
 skridvo – krídlo
 spatrec - zbadať
 spodzevac - očakávať
 sprične – neustupčivo
 stepe – kar
 stoparčíc še – priečiť sa
 sujocic – trápiť sa
 sumene – svedomie
 svašky – družičky
 svota – daždivé počasie
 svuchac –počuvať
Š
 šafel – drevená kaďa
 šahovina – polena dreva
 ščamba – mala trieska zapichnutá pod kožu
 ščazvo – zmizlo
 ščepka – trieska
 ščero – s chuťou
 ščipak – štipec na prádlo
 ščuc – dráždiť
 šeba – naukladané drevo
 šebrenkuje – chodí hore dole
 šečkareň – stroj
 šerp – kosák
 šiba – zasklený rám okna
 šmak – chuť
 šmakuje – chuť
 šmalec – bravčová masť
 šorc – zástera
 špacerka – prechádzka
 šparhet – piecka
 švablik – zápalka
 švajnosć – šrot
 šverže – čerstvé
 šveto – sviatok
 švider – vrták
 švitko – rezko
T
 taupa – podrážka
 tej – čaj
 tepšovnik – sladký koláč
 točka – krtko
 tragač – druh vozíka
 travnica – plachta na zber sena
 trebič – ďatelina
 trona – truhla pre zomrelého
U
 ucekac –utekať
 uvozek – ulica
V
 vadzička – škatuľa
 vampa – lampa
 vancušek – retiazka
 vavav- dedina
 ve dve – dve osoby
 vešele – svadba
 vidve - vidly
 vígan – šaty
 vjergac – mávať
 vonade - vtedy
 vudzareň - udiareň
Z
 zabanuje še – zarmúti sa
 zabeknute – zábudlivý
 zabvukac še – stratiť sa
 zahvavek – vankúš
 zachomatla – založí
 zakrucanik – závin
 zapuški – fašiangy
 zbešneć še – zblázníť sa
Ž
 žavoba – smútočný odev
 žovta –žltá
 žredvo – žriedlo studničky